

Commissie Omgevingswet Papendrecht

Voorstel

Openbaar

Vergadering van 27 mei 2021

Zaaknummer: 2021-0062646

Vaststellen participatietool

Bevoegde portefeuillehouder: Corine Verver-van Geesbergen

Betrokken portefeuillehouder(s): Arno Janssen;

Gevraagd besluit

1. In te stemmen met de Participatietool

Inhoud

Inleiding

Een belangrijke pijler onder de Omgevingswet is participatie. Door vroegtijdig participatie te stimuleren kunnen we als gemeente namelijk op tijd belangen, meningen en creativiteit op tafel krijgen. De wet zegt over participatie: het in een vroegtijdig stadium betrekken van belanghebbenden bij het proces van de besluitvorming over een project of activiteit. Met belanghebbenden bedoelt de wet burgers, vertegenwoordigers van bedrijven, professionals van maatschappelijke organisaties en bestuurders van overheden. We moeten als gemeente aangeven hoe belanghebbende betrokken zijn en welke resultaten het heeft opgeleverd.

Participatie is binnen de geest van de Omgevingswet niet alleen een verantwoordelijkheid van de gemeente. Wanneer een initiatiefnemer met een plan aan de slag wil gaan en een omgevingsvergunning aanvraagt, is hij/ zij ook verantwoordelijk voor participatie.

Juist daarom vinden we het belangrijk om zowel vanuit de rol van de gemeente als initiatiefnemer als voor de ondersteuning van participatie bij initiatieven vanuit de samenleving en private partijen ondersteuning te bieden in de vorm van een tool. Een tool gericht op hoe je het proces van participatie moet doorlopen en die rekening houdt met de schaal van het initiatief.

Daarbij beperken we ons met de toepassing niet tot initiatieven in het fysiek domein maar zetten we ook in op toepassing in de andere domeinen. Dit willen we in een later stadium borgen in de participatieverordening.

Proces totstandkoming tool

Stappenplan: Ik heb een idee voor Papendrecht!

Een idee of een initiatief kan van alles betreffen: een plan voor een dakkapel, de organisatie van een evenement, het houden van een buurt BBQ, het idee om groenonderhoud met een groepje bewoners op te pakken. Bij sommige ideeën is participatie verplicht. Maar ook wanneer participatie niet verplicht is, wordt participatie in de omgeving gestimuleerd en aangemoedigd.

Het stappenplan geeft antwoord op de vragen: Waar begin ik en hoe betrek ik anderen daarbij? Het uitgangspunt is dat het stappenplan ook wordt toegepast op een *gemeentelijk* initiatieven. Het stappenplan ('participatietool') zal na de inwerkingtreding als beleidsregel worden toegepast bij ruimtelijke initiatieven (zowel vergunningvrij als vergunningplichtig) en andere (maatschappelijke) initiatieven.

Proces totstandkoming stappenplan

De keuzes voor het Stappenplan voor participatie & (omgevings)vergunning zijn gemaakt na intensief overleg door een ambtelijke werkgroep waarbij diverse disciplines zijn betrokken. Ook de wethouders hebben aan de diverse overleggen deelgenomen. Het proces is begeleid door het bureau +anderen. Zij voerden interviewgesprekken binnen en buiten de organisatie. Ook vond er afstemming plaats met het programmateam Participatie. Het stappenplan is het uiteindelijke resultaat dat +anderen heeft geleverd.

Beoogd effect

Het stappenplan is bedoeld om initiatiefnemers op weg te helpen met participatie, en te laten zien welke stappen daarbij (kunnen) horen.

De Papendrechtse uitgangspunten voor participatie zijn:

1. We werken allemaal met dit stappenplan
2. We passen participatie altijd toe wanneer we een idee willen uitvoeren
3. We voeren een open gesprek en zijn daarbij ook duidelijk over de kaders
4. Initiatiefnemer is verantwoordelijk voor de participatie
5. We nemen de tijd voor een goed proces!
6. Iedereen die dat wil, moet kunnen meedoen

Door initiatieven te stimuleren, met daarbij passende participatie, is het uiteindelijke beoogde effect dat samen voor een duurzaam Papendrecht te gaan, nu en in de toekomst.

Argumenten

1.1 De input vanuit de commissie Omgevingswet 19 januari 2021 is verwerkt

Tijdens de eerste commissievergadering Omgevingswet stonden het Plan van Aanpak Omgevingsplan Papendrecht versie 1.0 en een inleiding op participatie op de agenda. Na een korte presentatie door het bureau +anderen hebben de commissieleden vragen gesteld en aandachtspunten meegegeven. Daar kwam bijvoorbeeld aan de orde: Participatie is niet hetzelfde als draagvlak creëren. Belang van zorgvuldige en tijdige terugkoppeling in de richting van mensen die meedachten en –deden. De input is meegenomen in de totstandkoming van het stappenplan.

1.2 Het stappenplan geeft een initiatiefnemer inzicht

Een initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor de participatie, maar dat neemt niet weg dat de gemeente tips en handvatten mee kan geven. In het stappenplan worden tips gegeven welke manieren een initiatiefnemer zou kunnen gebruiken. Het stappenplan draagt het belang van een zorgvuldig proces uit en stimuleert optimaal gebruikt te maken van inbreng, ideeën en tips uit de omgeving. Dit stappenplan komt zowel digitaal als op papier beschikbaar. Degenen die liever een bondige samenvatting lezen, kunnen met het procesmodel uit de voeten (overzichtspagina 'hoe ga je aan de slag met jouw idee?').

1.3 Het stappenplan bedient een breed publiek

Het stappenplan kan gebruikt worden door iemand die een woning wil uitbouwen, maar ook door een projectontwikkelaar die een plan heeft. De doelgroep is zeer divers en toch komt de essentie van participatie in alle abstractieniveaus terug: betrek op tijd de juiste mensen, op een passende manier. Het document is uitvoerig gelezen en becommentarieerd door mensen binnen en buiten de organisatie om zo veel mogelijk aan te sluiten bij de lezer. Er is samengewerkt met de vormgever die werkt in de Papendrechtse huisstijl, zodat eenduidige uitstraling geborgd is.

1.4 Het stappenplan past bij onze manier van werken

Zoals al in de omgevingsvisie gesteld: Vanuit een 'ja, mits'-houding bieden we meer ruimte voor initiatieven van onze inwoners en ondernemers. Met dit stappenplan willen we dan ook uitstralen dat

alle goede ideeën om Papendrecht mooier en duurzamer te maken welkom zijn. We rollen daar de rode loper voor uit, met een open en uitnodigende houding. Waar dat wenselijk is, kan de gemeente advies geven en meedenken over een plan ('overheidsparticipatie'). Via idee@papendrecht.nl kunnen initiatiefnemers op een laagdrempelige wijze in contact komen.

Kanttekeningen

1.1. Het vaststellen van een stappenplan is nog maar een begin

Het stappenplan voorziet in denkstappen die te maken zijn. Tegelijk is het uitdenken van een proces geen 'wiskunde' en vraagt het om gezond verstand om per context of vraagstuk te bekijken wat passende participatie is. In sommige gevallen kan het informeren van de omgeving voldoende zijn. In andere situaties is het raadzaam de dialoog aan te gaan. Ook als gemeentelijke organisatie is er altijd te leren en te ontwikkelen, om in de geest van dit stappenplan te (blijven) werken.

Het stappenplan om participatie vorm en inhoud te geven zullen we in overleg met initiatiefnemers en op basis van onze eigen ervaringen evalueren. Het toepassen in de praktijk zal ons immers waardevolle informatie opleveren.

1.2 Vervolgstappen en juridische inkadering

Koppeling met digitaal loket.

Dit stappenplan moet uiteindelijk een plek krijgen in de aanvraag/meldingsmodule in het digitaal loket van de Omgevingswet (DSO), waar initiatiefnemers een omgevingsvergunning aanvragen.

Participatieplicht buitenplanse activiteiten

Gekoppeld aan de voorbereiding van de invoering van de Omgevingswet komen we later dit jaar bij u terug om vast te laten stellen voor welke buitenplanse omgevingsactiviteiten participatie verplicht wordt gesteld.

Borging participatie door opname in Indieningsvereisten

Voor initiatieven waarbij participatie verplicht is, zal dit ook als indieningsvereiste voor een vergunningaanvraag worden opgenomen. De inhoud van de participatie dient de aanvrager zelf te organiseren. Het bevoegd gezag speelt hier in beginsel geen rol in. De participatietool biedt met het stappenplan de aanvrager om het participatietraject te organiseren.

Financiën

De participatietool is overigens voor meer initiatieven in te zetten, dan alleen meer aanvragen op basis van de Omgevingswet. Voor welke initiatieven dit zal gaan gelden wordt in een later stadium in de participatieverordening opgenomen.

Uitvoering

De inzet van het stappenplan voor participatie wordt na een periode van gebruik in de praktijk geëvalueerd (naar verwachting begin 2022). We vragen hiervoor feedback aan de initiatiefnemers die daadwerkelijk met het stappenplan hebben gewerkt.

Communicatie & participatie

Op de gemeentelijke website is een plek ingericht waar informatie over de omgevingswet/ omgevingsvisie te vinden is. Daar komt ook het stappenplan voor participatie te staan. Via nieuwsberichten/ sociale media wordt bekendheid gegeven aan dit hulpmiddel voor participatie.

Duurzaamheid & ecologie

De omgevingsvisie geeft richting aan de toekomst van Papendrecht. Daarin krijgt duurzaamheid een centrale plaats. We stimuleren initiatieven uit de samenleving die daaraan bijdragen.

ICT

Alle relevante stukken zijn voor u ter inzage gelegd.

Alle relevante stukken zijn voor u ter inzage gelegd.

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,

Bijlagen

1. 9860 Gem. Papendrecht - Participatietool 11 mei 2021.pdf
2. 20210527 Toelichting commissie 27 mei.pdf

CONCEPT RAADSBESLUIT

Datum:

De raad van de gemeente Papendrecht,

besluit:

1. In te stemmen met de Participatietool

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van ,